

TÁJÉKOZTATÓ A GYERMEKVÉDELMI TÖRVÉNY MÓDOSÍTÁSÁRÓL 2012. JÚLIUS

2012. évi CXVIII. törvény egyes szociális tárgyú és egyéb kapcsolódó törvények módosításáról

Megjelent: Magyar Közlöny 2012/98. (VII.23.) <http://www.magyarokozlony.hu/pdf/13606>
Hatályos: 2012. 07. 26., 2012. 08. 01., 2012. 08. 22., 2012. 09. 01., 2012. 10. 01.,
2013. 01. 01., 2015. 01. 01.

Az egyes szociális tárgyú és egyéb kapcsolódó törvények módosításáról szóló **2012. évi CXVIII. törvény** az alábbi törvényeket módosítja:

- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.),
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.),
- a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény,
- a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény,
- a Gyermekek és Ifjúsági Alapról, a Nemzeti Gyermekek és Ifjúsági Közalapítványról, valamint az ifjúsággal összefüggő egyes állami feladatok ellátásának szervezeti rendjéről szóló 1995. évi LXIV. törvény,
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény,
- a személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény,
- a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény,
- az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény,
- a járások kialakításáról, valamint egyes ezzel összefüggő törvények módosításáról szóló 2012. évi XCIII. törvény.

Jelen tájékoztató a Gyvt. módosításait hivatott összefoglalni.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény módosítása

Az új köznevelési törvénnyel való összhang

A törvénymódosítás a 2012. szeptember 1-jén hatályba lépő nemzeti köznevelési törvény és a Gyvt. összhangját teremti meg azzal, hogy a jelenleg hatályos Gyvt.-ben a közoktatási intézmények megnevezést köznevelési intézmények megnevezésre változtatja.

A Gyvt. 17. § (1) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az e törvényben szabályozott gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látják el - a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében - a törvényben meghatározott alaptervekenység keretében)

„c) a köznevelési intézmények,”

Gondozás-nevelés nélküli munkanap bevezetése a bölcsődékben

2012. július 26-tól a törvénymódosítás bevezeti a gondozás-nevelés nélküli munkanapintézményét a bölcsődék vonatkozásában. E rendelkezéssel, illetve a Gyvt.-be bekerülő felhatalmazó rendelkezéssel lehetővé válik, hogy a Bölcsődék Napja nevelés

nélküli munkanappá váljon, melyet szakmai ünnepek lebonyolításán túl szakmai fejlesztésre kell fordítani. Ugyanakkor amennyiben a szülő nem tudja megoldani e napon gyermeke elhelyezését, a gyermek felügyeletéről gondoskodnia kell az intézménynek. Az erre vonatkozó részletszabályok végrehajtási rendeleti szinten kerülnek előírásra.

A Gyvt. 42. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A miniszter rendeletben a bölcsődék számára - a bölcsődei dolgozók szakmai fejlesztése, szakmai ünnepek megtartása és a bölcsődei ellátáshoz kapcsolódó szakmai célok megvalósítása érdekében - nevelés-gondozás nélküli munkanapot határozhat meg. A nevelés-gondozás nélküli munkanapon a bölcsődei nevelés és gondozás szünetel, a fenntartónak azonban erre irányuló szülői kérésre gondoskodnia kell a gyermekek felügyeletének megszervezéséről.”

A Gyvt. 162. § (2) bekezdése a következő k) ponttal egészül ki:

(Felhatalmazást kap a miniszter, hogy rendeletben szabályozza)

„k) a bölcsődében a nevelés-gondozás nélküli munkanapok számát, célját, időpontját, valamint az e napokon nyújtott ellátás tartalmát,”

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó pénzbeli támogatást Erzsébet-utalvány váltja

2012. október 1-jétől lép hatályba a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó pénzbeli támogatás természetbeni támogatássá való módosítása. Az augusztus és november hónapban folyósított pénzbeli támogatást Erzsébet-utalvány formában kell nyújtani.

A Gyvt. 19. § (1) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult)

„b) a 20/A. §-ban meghatározott természetbeni támogatásnak,”

A Gyvt. 20/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„20/A. § (1) A települési önkormányzat jegyzője annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,

b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában.

(2) Az (1) bekezdés szerinti támogatás esetenkénti összegéről az Országgyűlés a központi költségvetésről szóló törvény elfogadásával egyidejűleg dönt.”

A Gyvt. a következő 161/I. §-sal egészül ki:

„161/I. § A 20/A. §-nak az egyes szociális tárgyú és egyéb kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2012. évi CXVIII. törvénnyel megállapított rendelkezéseit a 2012. október 1-jét megelőzően megállapított rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság esetében a határozat módosítása nélkül kell alkalmazni.”

A családi pótlék iskoláztatáshoz kötésének új szabályai

Annak érdekében, hogy a szociális szempontokat és a családi pótlék kérdését élesen el lehessen választani, szükséges, hogy az iskolába nem járó gyermek után családi pótlék kifizetésére ne kerülhessen sor. Az iskolalátogatási kötelezettségüket nem teljesítő gyermekek után járó családi pótlék megvonása vonatkozásában áttekinthetőbb, elvszerűbb és egyszerűbb rendszert szükséges kidolgozni. A törvénymódosítás ezért újraszabályozza az iskoláztatási támogatás felfüggesztésének és szüneteltetésének rendszerét. A módosítás lényege, hogy az iskolalátogatási kötelezettség elmulasztása esetén minden gyermekre, a gyermek életkorától, és a család jövedelmi helyzetétől függetlenül ugyanaz a jogkövetkezmény vonatkozik, azaz ilyen esetben az iskoláztatási támogatás folyósítása szünetel. Megszűnik a felfüggesztés jogintézménye, azaz a családi pótlékot nem kell családtámogatási folyószámlára folyósítani, visszamenőleges kifizetésére ismételt iskolába járás esetén nem kerülhet sor. Az iskoláztatási támogatás szüneteltetésének időtartama alatt a rászoruló, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek sem kaphatják meg a jelenleg természetben nyújtott ellátást. A módosítás előnye, hogy a szigorúbb szankciók a gyermekeket és családjukat jobban ösztönzik a tanulmányi kötelezettség maradéktalan teljesítésére. A változtatás eredményeképpen az eljárásrend jelentősen leegyszerűsödik, hiszen az iskolalátogatási kötelezettség elmulasztása esetén minden esetben a családi pótlék szüneteltetését kell

kezdeményeznie a jegyzőnek. Nincs szükség családtámogatási folyószámlára, és a természetben nyújtott családi pótlék felhasználását biztosító eseti gondokra sem.

Annak érdekében, hogy az iskoláztatási kötelezettség nem teljesítésének háttérében álló, a gyermek magatartásbeli problémáinak, motiváltságának, vagy a gyermek környezetében megjelenő, a szülők hozzáállásával, a családi, anyagi gondokkal összefüggő problémák megoldásához a család segítséget kapjon, az iskoláztatási támogatás szüneteltetéséhez a 16 évesnél fiatalabb gyermekeknél továbbra is kötelező védelemben vétel kapcsolódik.

Jelenleg a szüneteltetés, illetve a felfüggesztés megszüntetésére csak akkor kerülhet sor, ha a gyermek egyetlen tanórát sem mulaszt el. Ez a rendelkezés azt jelenti, hogy néhány perces késések is a családi pótlék megvonásának fenntartását jelenthetik, amely arra figyelemmel, hogy a módosítás szerint a családi pótlék visszamenőlegesen nem fizethető ki, aránytalanul szigorú szankció. A módosítás szerint ezért a szüneteltetés megszüntetését a jegyzőnek akkor kellene kezdeményeznie, ha a gyermek igazolatlan hiányzásai az öt kötelező tanóra foglalkozást nem haladják meg.

A módosítás az új tanév kezdetétől, 2012. szeptember 1-jétől lép hatályba.

A Gyvt. 68/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„68/A. § (1) A gyámhatóság a Cst. 15. § (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben kezdeményezi a kincstárnál az iskoláztatási támogatás szüneteltetését és elrendeli a 16. életévét be nem töltött, védelemben vétel hatálya alatt nem álló gyermek védelemben vételét.

(2) A gyámhatóság az iskoláztatási támogatás szüneteltetésének szükségességét

a) három tanítási hónapot magában foglaló időszakonként, és

b) a tanítási év lezárását követő 15 napon belül, feltéve, hogy az iskoláztatási támogatás szüneteltetésének kezdő időpontja vagy az utolsó felülvizsgálat óta legalább egy hónap eltelt felülvizsgálja.

(3) A gyámhatóság a (2) bekezdés szerinti felülvizsgálati eljárás eredményeként, ha a gyermek (fiatal felnőtt) a felülvizsgálattal érintett időszakban ötnél több kötelező tanórai foglalkozást igazolatlanul

a) mulasztott, megállapítja, hogy az iskoláztatási támogatás szüneteltetése megszüntetéséhez szükséges feltétel nem áll fenn,

b) nem mulasztott, kezdeményezi a kincstárnál az iskoláztatási támogatás szüneteltetésének megszüntetését.

(4) A gyámhatóság a (3) bekezdés b) pontjában foglaltakon túl kezdeményezi a kincstárnál az iskoláztatási támogatás szüneteltetésének megszüntetését, ha a gyermek (fiatal felnőtt) nevelőszülőnél, hivatásos nevelőszülőnél, gyermekotthonban, szociális intézményben történő elhelyezésére került sor, vagy a gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermek (fiatal felnőtt) javítóintézetbe, büntetés-végrehajtási intézetbe került.

(5) A gyámhatóságnak a (3) bekezdés b) pontja és (4) bekezdés szerinti intézkedése ellen nincs helye fellebbezésnek.”

A Gyvt. a következő 161/J. §-sal egészül ki:

„161/J. § (1) E törvénynek az egyes szociális tárgyú és egyéb kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2012. évi CXVIII. törvénnyel módosított 68/A. §-át azokban az ügyekben kell alkalmazni, amelyekben

a) a nevelési-oktatási intézmény igazgatójának az igazolatlan mulasztásokról szóló, a Cst. 15. § (1) bekezdés szerinti jelzése 2012. augusztus 31-ét követően érkezik meg a gyámhatósághoz vagy

b) az iskoláztatási támogatás felfüggesztésének vagy szüneteltetésének felülvizsgálatára 2012. augusztus 31-ét követően kerül sor.

(2) Az iskoláztatási támogatás felfüggesztésének 2012. augusztus 31-ét követő felülvizsgálata eredményeként, ha a gyermek (fiatal felnőtt) a felülvizsgálattal érintett időszakban

a) több mint öt kötelező tanórai foglalkozást igazolatlanul mulasztott, a gyámhatóság határozatával megszünteti az iskoláztatási támogatás felfüggesztését, valamint ezzel egyidejűleg intézkedik az iskoláztatási támogatás szüneteltetésének kezdeményezése és - a kincstár szüneteltetést elrendelő döntésének jogerőre emelkedését követő nyolc napon belül - a családtámogatási folyószámlán összegyűlt iskoláztatási támogatásnak a központi költségvetés családi pótlék előirányzat javára történő visszafizetése iránt,

b) kötelező tanórai foglalkozást nem mulasztott igazolatlanul, vagy azok száma nem haladta meg az ötöt, a gyámhatóság határozatával megszünteti az iskoláztatási támogatás felfüggesztését. Ebben az esetben a családtámogatási folyószámlán összegyűlt iskoláztatási támogatás felhasználására a 2012. augusztus 31-én hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.

(3) Ha az iskoláztatási támogatás felfüggesztésének (2) bekezdés szerinti felülvizsgálata során a gyámhatóság megállapítja, hogy a (2) bekezdés a) pontja szerint az igazolatlanul mulasztott kötelező tanórai foglalkozások száma meghaladja az ötöt, azonban a gyermek a szüneteltetés kezdeményezéséig nevelőszülőnél, hivatásos nevelőszülőnél, gyermekotthonban, szociális intézményben került elhelyezésre, vagy a gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermek javítóintézetbe, büntetés-végrehajtási intézetbe került, akkor a gyámhatóság határozatával megszünteti az iskoláztatási támogatás felfüggesztését, és a döntése jogerőre emelkedését követő nyolc napon belül intézkedik a családtámogatási folyószámlán összegyűlt iskoláztatási támogatásnak a központi költségvetés családi pótlék előirányzat javára történő visszafizetéséről.”

A gyermekjóléti szolgálat megszervezésére vonatkozó kötelezettség pontosítása

A Gyvt. szerint valamennyi települési önkormányzat kötelezettsége a gyermekjóléti szolgáltatás biztosítása, melynek önálló intézmény, illetve családsegítő szolgálat, egészségügyi vagy közoktatási intézmény szervezeti és szakmai tekintetben önálló intézményegysége fenntartásával, illetve a külön jogszabályban meghatározott képesítési előírásoknak megfelelő személy foglalkoztatásával (együtt: gyermekjóléti szolgálat) tehet eleget. A hatályos szabályozás azonban a gyermekjóléti szolgálatra vonatkozó ellátási kötelezettség tekintetében nem kellően egyértelmű. Ezért a módosítás összhangba hozza a jogszabályi rendelkezést a jogalkotó szándékával és a szolgálatok tényleges működésével, egyértelműen rendezve a települési önkormányzatok gyermekjóléti szolgálat vonatkozásában jelenleg is fennálló ellátási kötelezettségét, kimondva, hogy valamennyi települési önkormányzat köteles működtetni gyermekjóléti szolgálatot.

A Gyvt. 94. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) A települési önkormányzat, a fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat lakosságszámtól függetlenül köteles gyermekjóléti szolgálatot működtetni.”

Nyilvántartás adattartalmának változása a szakellátás vonatkozásában

A hatályos Gyvt. a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások finanszírozásának ellenőrzése céljából vezetendő nyilvántartás adatköreit meghatározó rendelkezések jelenleg nem tartalmazzák valamennyi, az ellenőrzés szempontjából fontos és releváns adattartalmat.

A módosítás értelmében a nyilvántartásban rögzítendő adatok köre kiegészül a gyermekvédelmi szakellátásban részesülő gyermek, fiatal felnőtt ügyében eljárni illetékes területi gyermekvédelmi szakszolgálatra vonatkozó adatokkal. Egyértelművé válik továbbá, hogy nemcsak az utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőttet, hanem az utógondozásban, illetve otthonteremtési támogatás miatti utógondozásban részesülő fiatal felnőttet is köteles az ellátást nyújtó a finanszírozás ellenőrzése céljából vezetett nyilvántartásban szerepeltetni, valamint e paragrafusban meghatározásra kerülnek az utógondozásban részesülő nyilvántartására vonatkozó szabályok is.

A módosítás egyértelművé teszi azt is, hogy a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás feladatai közül melyekre nem terjed ki a gyermekvédelmi szakellátások finanszírozásának ellenőrzése céljából vezetendő nyilvántartás vezetésének kötelezettsége. Ilyen feladat többek között az örökbefogadások előkészítése, a gyámi, gondozói tanácsadás.

A Gyvt. 139. § (2) bekezdés e) pontja a következő ee) alponttal egészül ki:

(A nyilvántartás tartalmazza

hatósági döntéssel elhelyezett gyermek, illetve fiatal felnőtt esetén)

„ee) a gyermek, fiatal felnőtt ügyében eljárni illetékes területi gyermekvédelmi szakszolgálat nevét és KSH azonosító kódját.”

A Gyvt. 139. § (2) bekezdése a következő f) ponttal egészül ki:

(A nyilvántartás tartalmazza)

„f) a fiatal felnőtt hatósági döntéssel elrendelt utógondozása esetén

fa) a határozatot hozó szerv nevét, a határozat számát, keltét, jogerőre emelkedésének napját,

fb) a hatósági döntés jellegét (utógondozás elrendelése, otthonteremtési támogatás igénybevétele miatti utógondozás elrendelése).”

A Gyvt. 139. § (3) bekezdése a következő e) ponttal egészül ki:

[Nem kell a (2) bekezdés szerinti nyilvántartásba venni az adatokat]

„e) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás által nyújtott, a 60. §-ban, a 62-65. §-ban, a 66. § (1) és (2) bekezdésében, a 66. § (3) bekezdés a) és d)-f) pontjaiban meghatározott szolgáltatások, ellátások esetén.”

A kapacitásszabályozásra vonatkozó rendelkezések pontosítása

A törvénymódosítás az Szt. módosításával összhangban pontosítja a 2012. január 1-jétől bevezetett befogadási eljárás szabályait. A Gyvt. vonatkozásában is szükségessé vált annak egyértelművé tétele, hogy fenntartóváltás esetében nincs szó új gyermekjóléti szolgáltatás, illetve új férőhelyek létrejöttéről vagy ellátotti szám növekedéséről, ezért nincs szükség szakhatósági eljárás keretében a befogadás megállapítására. Szükséges egyértelműsíteni továbbá a pályázati úton támogatott krízisközpont szolgáltatás

mentesülését a befogadás alól. Indokolt ezeken felül kapacitástól függetlenül befogadni a finanszírozási rendszerbe a szolgáltatást, ha a működési engedély módosítását szétválás-egyesítés, szolgáltatási forma-váltás, illetve a férőhelyek átcsoportosítása teszi szükségessé, de kizárólag azzal a feltétellel, hogy a változás nem jár költségvetési többletkiadással.

A Gyvt. 145. § (2) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az állami, egyházi és nem állami fenntartó normatív állami hozzájárulásra való jogosultságának feltétele a)
„b) gyermekek napközbeni ellátása és - az 51. § (4)-(9) bekezdés szerinti ellátás kivételével - a gyermekek átmeneti gondozása esetében az új férőhelyeknek”
(a gyermekjóléti szolgáltatások területi lefedettségét figyelembe vevő, külön jogszabály szerinti finanszírozási rendszerbe történő befogadása.)

A Gyvt. 145. § (2b) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2b) A (2a) bekezdés szerinti esetben a normatív hozzájárulás a külön jogszabály szerinti finanszírozási rendszerbe történő befogadás nélkül is jár, ha
a) a változás a működési engedély módosítását nem teszi szükségessé,
b) a működési engedély módosítását kizárólag fenntartóváltás teszi szükségessé.”

A Gyvt. 145. §-a a következő (2c) bekezdéssel egészül ki:

„(2c) A külön jogszabály szerinti finanszírozási rendszerbe a rendelkezésre álló kapacitástól függetlenül be kell fogadni

a) az állami vagy önkormányzati kötelező feladatot ellátó állami fenntartót,
b) azt a szolgáltatást, intézményt, hálózatot, férőhelyszámot, amelyre nézve a fenntartó pályázati úton elnyert európai uniós vagy hazai fejlesztési támogatásban részesül,
c) azt a kérelem benyújtását megelőzően is érvényes működési engedélyben feltüntetett szolgáltatást, intézményt, hálózatot, férőhelyszámot, amely esetében a működési engedély módosítását kizárólag költségvetési többletkiadást nem eredményező szétválás vagy egyesítés, szolgáltatásforma-váltás, valamint a fenntartó intézményei, telephelyei közötti férőhelyszám-átcsoportosítás teszi szükségessé,
d) 2012. évre vonatkozóan az igénylésben megjelölt időponttól kezdődően, illetve ha a működési engedélyben ennél későbbi időpont szerepel, az abban megjelölt időponttól kezdődően azt a szolgáltatást, intézményt, hálózatot, férőhelyszámot, amelyre a helyi önkormányzat, illetve a társulás a normatív hozzájárulások és támogatások iránti igényét 2011. év során a jogszabályoknak megfelelően benyújtotta.”

Térítési díj szabályok

A hatályos Gyvt. csak az önkormányzati fenntartású intézmények tekintetében rendelkezik a személyi térítési díj összegének megállapítására, csökkentésére, elengedésére vonatkozó szabályokról, azaz a jelenlegi szabályozás hiányos. A módosítás valamennyi fenntartó típusra kiterjeszti a személyi térítési díj összegének megállapítására, csökkentésére, elengedésére vonatkozó szabályozást.

A hatályos Gyvt. 148. § (11) bekezdése a normatív állami hozzájárulásban nem részesülő valamennyi fenntartó számára felmentést ad az intézményi térítési díj és a személyi térítési díj megállapítása alól.

Figyelemmel arra, hogy az állami fenntartók, illetve az állami fenntartású intézmények nem részesülnek normatív állami hozzájárulásban, az állam azonban más támogatási formában biztosítja fenntartásukat, szükséges az intézményi térítési díj és a személyi térítési díj megállapításának kötelezettségét az állami fenntartók, illetve az állami fenntartású intézményekre is kiterjeszteni annak érdekében, hogy valamennyi állami támogatásban, állami forrásban részesülő fenntartó, intézmény által nyújtott szolgáltatást, ellátást igénybe vevő személyi térítési díja vonatkozásában azonos szabályozás érvényesüljön. A módosítás 2012. július 26-ától hatályos.

A Gyvt. 148. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A személyi térítési díj összege önkormányzati intézmény esetén a fenntartó rendeletében, más fenntartó esetén a fenntartó képviselőjére jogosult testület, személy írásbeli döntésében foglaltak szerint csökkenthető, illetve elengedhető, ha a kötelezett jövedelmi viszonyai ezt indokoltá teszik.”

A Gyvt. 148. § (10) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(10) A kötelezett írásban vállalhatja a mindenkori intézményi térítési díjjal azonos személyi térítési díj megfizetését. Ebben az esetben nem kell a 150. § (1)-(3) bekezdésében foglaltakat alkalmazni, ugyanakkor biztosítani kell, hogy az ellátást ilyen módon igénylő ne kerüljön előnyösebb helyzetbe, mint ha a vállalatot a kötelezett nem tenné meg.”

A Gyvt. 148. §-a a következő (10a) bekezdéssel egészül ki:

„(10a) A kötelezett írásban vállalhatja a mindenkori intézményi térítési díj és a számára megállapítható személyi térítési díj különbözete egy részének megfizetését. Ebben az esetben nem kell a 150. § (3)

bekezdésében foglaltakat alkalmazni, ugyanakkor biztosítani kell, hogy az ellátást ilyen módon igénylő ne kerüljön előnyösebb helyzetbe, mint ha a vállalást a kötelezett nem tenné meg.”

A Gyvt. 148. § (11) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(11) A normatív állami hozzájárulásban nem részesülő fenntartó esetén - kivéve az állami fenntartású intézményeket - a 147. §-t, a 148. § (4) bekezdését és a 150. §-t nem kell alkalmazni.”

A bölcsődei térítési díj

A Gyvt. bölcsődei térítési díjra vonatkozó szabályozása jogértelmezési vitára ad okot, melyet a törvénymódosítás a szabályok egyértelmű megfogalmazásával igyekszik lezárni. A gondozásra 2012. január 1-je óta megállapítható térítési díj bevezetésével a bölcsődék esetében is szükségessé vált a jövedelemvizsgálat elvégzése. Az ennek eredményeként megállapított személyi térítési díj nem haladhatja meg a jövedelem 25%-át. E szabály ugyanakkor a jogalkotó szándéka szerint csak azon bölcsődékre irányul, melyek az étkeztetés mellett a gondozásért is megállapítanak térítési díjat, élve a Gyvt.-ben biztosított lehetőséggel.

Amennyiben tehát a fenntartó úgy dönt, hogy a gondozásért nem kér térítési díjat, abban az esetben továbbra is a bölcsődékre korábban irányadó szabályozás érvényesül, tehát nem kell elvégezni a jövedelemvizsgálatot, és nem kell alkalmazni a térítési díjra vonatkozó százalékos korlátozást sem. Kizárólag a gyermekétkeztetésre vonatkozó rendelkezéseket kell figyelembe venni. Ezzel biztosítható, hogy az adminisztratív terhek ne növekedjenek azon fenntartóknál, akik továbbra is csak az étkeztetésért kérnek térítési díjat a bölcsődékben, és nem élnek a gondozási díj bevezetésének lehetőségével. A módosítás 2012. július 26-ától hatályos.

A Gyvt. 150. § (3) bekezdés b) és c) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

[A személyi térítési díj összege igénybe vevőnként nem haladhatja meg az (1) bekezdésben meghatározott jövedelem]

„b) 25%-át bölcsőde esetén, ha a fenntartó a bölcsődei ellátás keretében biztosított gyermekétkeztetés mellett a bölcsődei ellátás keretében nyújtott gondozásra is megállapít személyi térítési díjat,

c) 20%-át az a) és b) pont, valamint a 151. § alá nem tartozó egyéb gyermekek napközbeni ellátása esetén,”

Gyermekétkeztetés térítési díj szabályai

2012. július 26-ától módosultak a gyermekétkeztetés szabályai.

A Gyvt. 151. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkeztést és két további étkeztést. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető.”

A Gyvt. 151. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A gyermekétkeztetés személyi térítési díját az intézményvezető a (3) bekezdés szerinti napi összeg általános forgalmi adóval növelt összegének és az igénybe vett étkezések számának, valamint az (5) bekezdésben megjelölt normatív kedvezményeknek a figyelembevételével állapítja meg. Ha a fenntartó kizárólag a bölcsődei ellátás keretében biztosított gyermekétkeztetésre állapít meg személyi térítési díjat, a személyi térítési díj meghatározásánál a 150. § (1)-(3) bekezdését nem kell alkalmazni.”

A Tájékoztató a jogszabályi szöveget nem helyettesíti, a leírtak a készítő szakmai álláspontját tükrözik, mely esetleges jogvita esetén az eljáró hatóságot nem köti, állásfoglalásnak nem minősül.

Felhasználva: [T/7678. számú törvényjavaslat indokolása](#)

2012. évi CXVIII törvény egyes szociális tárgyú és egyéb kapcsolódó törvények módosításáról

Kaposvár, 2012. július 28.

*Erdős Zsuzsanna
szociálpolitikai szakértő*